

Стефан Димитров

МЪЖЪТ НА 60 (ИНТИМНО)

СЕДЕМ SMS ДО Д-Р МАЛИНОВА

© Стефан Димитров, автор, 2011 г.
© Орлин Атанасов, художник, 2011 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2011 г.

Мека корица ISBN 978-954-398-095-6
Твърда корица ISBN 978-954-398-094-9

СТЕФАН ДИМИТРОВ

(Само за приятели!)

Мъжът
на 60

(Митбийчко)

*Седем SMS
до д-р Малинова*

**Човек не знае какво печели, когато губи,
и какво губи, когато печели.**

Скъни читатели,

Събитията и героите в тази книга са истински, но от съображения за сигурност имената им са променени. Поне с това да покажа някакво творчество.

Шегувам се, разбира се.

Но поради по-напредналата ми възраст много от случките и среците ми с различни хора са неподредени и разфокусирани. Иначе са реални, защото са моят живот.

Все пак са от втората половина на двайсети век.

Нямаше СПИН, цветна телевизия, джисесем и ГМО.

В София киселото мляко го режеха с голяма лъжица, а след „Кръста“ започваха опитните ни полета. Там ние, млади пионери, садяхме цвекло.

Боклука събираха с гальоти (каруци двуколки), а през нощта миеха улиците с черен маркуч, навит на голяма макара. Виждали сте го в някои стари филми.

Когато минеше „Москвич“ или „Варшава“ по улиците – беше събитие.

И китът Голиат в стария цирк (сега там е Булбанк) – също. Срещу три лева тогавашни пари го оглеждахме от главата до опашката. Миришеше на формалин.

Както в Мавзолея на Георги Димитров, където ни водеха задължително от училище. С „Честна пионерска“ – много употребяван израз, доказвахме, че не лъжем.

През зимата снегът стигаше партерните прозорци, а баща ми ни возеше с шейна, сестра ми и мен, по платното на булевард „Патриарх Евтимий“. Когато срецнеше познат на улицата, повдигаше меката си шапка за поздрав. „Младост“, „Люлин“ и другите квартали ги нямаше. Со-

*фия се простираше от Гарата до Южния парк и от „Сим-
няково“ до пазара „Димитър Петков“.*

Никой не говореше меко.

Повечето хора в махалата се знаехме и се поздравявахме.

*София на моето детство и на моята младост. С годи-
ните постепенно се промени. Сега е друг град и животът
и жителите му са други.*

*А какво ще е след петдесет? Със сигурност огромен
шибан град, невъзможен за живеене.*

Не знам.

Вие ще дочакате и ще видите. Или поне някои от вас.

Приятно четене!

Стефан

МЪЖЪТ НА 60

(ИНТИМНО)

Винаги съм се страхувал, че когато останея, ще бъда обсебен от графомания. Така е в рода ми по бащина линия. Двамата ми чичовци и леля ми Лечка цял живот се занимаваха с това. Пишеха. Нищо не стана. Лечка ми оставил в наследство стотици приказки и едно либрето за балет „Червеният мак“ (нищо общо с опиума). Чичо Митко пишеше сценарии за комични филми, но нито един не мина. Не бяха идейно издържани. Единственият, който успя, беше чичо Мики – най-малкият брат на баща ми. Болен иманяр. Всичките му години минаха в това да търси я имането на поп Мартин, я златото на Дибич Задбалкански и какви ли не други съкровища. Купуваше „истински“ карти с точните указания и инструкции за мястото. Живееше в романа „Островът на съкровищата“ от Стивънсън. Той и негови съмишленици обикаляха България, за да проверят дали седи още дървото или камъкът, под който е заровено ограбеното от хайдутите злато. Не намери нищо. Само веднъж един негов приятел – Спас, изрови отнякъде една жълтица. Както казват сега, неговият никнейм (прякор) беше Мики, а се казваше Кирил. Запален левскар. Ерген. В края на живота си издаде сборник с иманярски разкази – „Злато“, и беше много горд с тях. Не че ми е чично, но не са лоши. Умря в ръцете ми.

Баща ми беше на другия фронт. Женският. Може би на него съм се метнал, но никак идва естествено. Той, горкият, никога не се мъчеше да бъде харесван, просто ставаше. Оби-

чаха го. Пишеха му любовни писма, канеха го на срещи. Беше с големи зелени очи и с две деца. Вдовец.

Майка ми – Йонка, е била или грешница, или много праведна, та Господ я прибрал на трийсет и три години на Коледа. Нямам никакъв спомен. Бил съм на две и половина.

Като малки татко ни е водил с влака до Враца при другите баба и дядо – баба Мария и даскал Цветко. Всички сестри на майка ми са вече покойници. Имам братовчеди и братовчедки, пръснати из различни градове. Смътен спомен ми е останал как някакъв човек попита леля ми Невена: „Това ли е синът на Йошка?“ И добави: „Как не ви избихме на Девети, фашистки издънки!“ В малките градчета и по селата злобата и зверствата са били ужасни.

Баща ми и майка ми

В днешно време има толкова изоставени деца, и то от майките си, та камо ли от бащите. Каква ли щеше да е нашата съдба, ако той ни беше зарязал при родителите на майка ми, забутани в провинцията. За Елена не знам, но аз щях да съм много музикален комбайнер или звеновод например. Баща ми можеше да си създаде друго семейство и новата му жена да му роди деца. Все пак е бил на трийсет и шест години. Има безброй такива случаи. Но едно от най-важните неща, които научих от него, е да бъда отговорен към Миряна.

А всичко е започнало на 28 май, когато съм се родил. По разкази на очевидци съм ревал четирийсет дни, без да спирам, и чак след като поп Георги ми е дал миро, съм се усмихнал с оная чаровна усмивка, която добре познавате... Годината – 1949.

Ако пресметне човек, става страшно. Действа ми тягостно. Роден съм едва седемдесет и една години след Освобождението. И в тях – Балканска, Междусъюзническа, Първа световна война, атентати, Септемврийско въстание, Втора световна война, Девети септември. Все едно някой е сложил всички тези събития в голяма купа за салата и ги е разбъркал добре. Представяте ли си как се е люшкал народът наляво и надясно, колко често са се сменяли посоките и колко пъти насилиствено са променяли убежденията на тези, които все пак са можели да мислят?

Искам да обясня на себе си някои неща, но едва ли с тази книга ще успея. Сто години след Руско-турската война – през 1978 година – спечелих с „Нека да е лято“ втора награда на „Златния Орфей“.

Както и да е – да следваме м о я т а история.

Разбрах, че съм сирақ, чак в училище. Темата за майка ми беше табу. Като всички деца на моите години, които нямат майки, питах „Къде е?“ и отговорът беше: „Ето я там, на звездичката“. Това действа трогателно в книгите, но действителността беше друга. Не за мен, а въобще.

*Вече съм усмихнат
с познатата чаровност...*

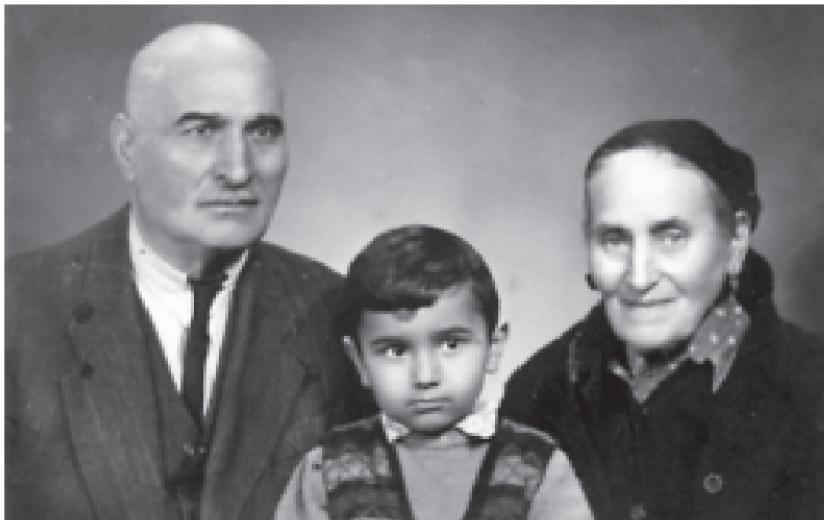
*На жълтите павета с татко,
сестра ми и чичо ми*

В София беше бедно и студено. Нямаше парно. Аз ходех с дълги рипсени чорапи и жартиери. Имах и презрамки с еделвайс.

Майка ми е искала да кръстят сестра ми Хельн, но да я запишат така, не е могло – 1946 година... В съвета са склонили на Елен. Та тя беше в трети клас, когато се появиих и аз в 127-о училище на улица „Гаврил Генов“ и „Парчевич“.

Китайците имат много умна поговорка: „Всеки може да мине за аристократ, ако не са роднините“. Иска им се на някои да се правят на такива, но аз ще бъда честен.

Живеехме на булевард „Сталин“ 35. Дядо ми Илко и баба Стефана. Баща ми и ние. Семейството на чичо Митко, братовчедките ми Илка и Ваня и майка им Екатерина. Стринка ми имаше чудно качество. Когато се караха баща ми и чичо Митко на карти в неделя, тя запяваше „Елховий лес“ с ужасно силен глас, гледайки ту единия, ту другия в очите. Убиваше ги със звук. И те спираха.

С баба Стефана и дядо Илко

Един от първите ми спомени е как завиха сирените и баба, мислейки, че пак идват американците да бомбардират София, веднага ме пъхна под леглото. Не бяха американците. Беше починал „бащицата на народите“, големият приятел на България – Сталин. 5.III.1953 година.

Както казват сега, дядо ми беше голям модел. Ходеше с папийонка и гамаши, а и ризите му бяха винаги с лекета. Имаше две кафенета. Едното някъде на „Позитано“, а другото срещу Съдебната палата, където са адвокатските кантори. Съдружник му беше Пиер Каценбоген. Същият като него. В кафенетата беше мръсно, опушено и пълно. Играеха стръвно от сутрин до вечер – белот, сантасе и табла. Турско кафе и локум на клечка. Аз също имах функция. Периодично дядо ми събираще употребяваните тестета в огромен чувал и ги носехме вкъщи. Там започвах аз. Миех ги с разтвор от оцет и вода. Мазните, пипани от безброй мръсни ръце карти. Когато изсъхнаха, ги сортирахме по бои и ги връщахме обратно. Така – много пъти. Хубавото е, че на шест години шляпах белот като каруцар. Затова сега не обичам да играя. Е, понякога го правя, за да не развалям карето.

Плашещо добър съм.

Дядо ми е средният брат от „Братя Андрееви“ – производители и износители на лютеница „Витамина“. Венко, най-старият, е имал магазинче в халите на Будапеща. Женен за маджарска еврейка – Берта Дайц. Довежда я през 1918 година като млада булка в Сливница. „Витрини, осветление, чистота – представяте ли си какво е било...“, но животът е бил по-истински. От Михаил, малкия брат, има само снимка от Дрезден – група студенти, вдигнали халби, и той на втория ред вдясно. Не знам коя година, но някакъв пиян работник запалва всичко и целият бизнес рухва. Фалит.

Може би за да бъде унищожен родът, Държавна сигурност или милицията не е разрешила да се записват с фамилия Андрееви и баща ми, и лелите са Димитрови. Аз трябваше да съм Стефан Михайлов Андреев. Възродителен процес и за българите. Сигурно и с други семейства се е случило.

Изглежда, дядо е бил добър човек, защото по Девети септември една вечер милиционерска хайка прибира заедно с други хора и чичо Митко от един ресторант. Без да му мислят, ги водят на разстрел. Не се знае за какво. Времена. Командващият се вглежда в него и питат: „Ти от Сливница ли си и как се казваш? Баща ти Илко ли е? Мини вдясно!“ Чично ми имаше запомнящи се сини очи. Другите останали там, до стената, а той се спасил. Дядо ми бил помогнал някога с нещо на бащата на капитана. И той не го забравил. Рядко, но понякога в живота се връща и добрината.

* * *

Нашето отглеждане беше страхотно организирано. Три от сестрите на баща ми, тоест лелите ми, идваха по два пъти седмично. Четвъртата – леля Милка – живееше в Сливница. Умря на сто и две, с грамота от Първанов за това, че е столетница. Но по онова време никой не знаеше Първанов и всички други.

Сменяха парите и имаше Априлски пленум.